

Bölüm 1

1. Güvenli Yaşam Nedir?
2. Afet, Acil Durum, İlk Yardım Nedir?
3. Deprem
- 4. Yangın**
5. Rüzgârlar ve Rüzgâr Fırtınaları
6. Kar Fırtınası ve Çığlar
7. Gök Gürültülü Sağanak Yağışlar
8. Heyelanlar ve Çamur Akıntısı
9. Güneşlenme ve Sıcak Hava Dalgaları

yangin

...yangin...orman yanginlari

4. YANGIN

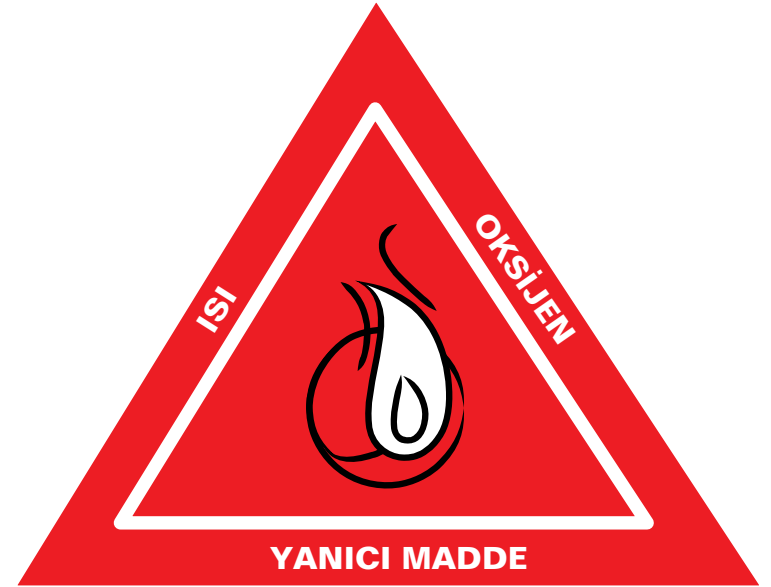

Resim 1

Yanma olayının meydana gelebilmesi için üç koşulun bir arada olması gerekir. Bunlar; yanıcı madde, ısı ve oksijen (yakıcı madde) dir (Resim 2). Yangın üçgenini oluşturan bu üç unsurdan herhangi biri olmazsa veya yeterli miktarda bulunmazsa yanma olmaz.

Örneğin; yeterli oksijen olmayan ortamlarda tam yanma gerçekleşemez. Her yanma olayına yangın diyemeyiz; ancak alevler kontrol edilemezse **yangın** denir. Yanmanın görülebilen kısmına **alev** denir.

Yangının,
ilk aşamasında **KOKU**,
ikinci aşamasında **DUMAN**,
üçüncü aşamasında **ALEV** görülür.

Resim 2: Yangın Üçgeni

Yangının Başlıca Nedenleri

- Çocukların kibrit, çakmak ve mum gibi yanıcı özellikteki malzemelerle oynaması
- Sigara izmaritlerinin sönmeyen çöpe atılması
- Mutfakta kullanılan fırın, ocak, davlumbaz gibi araç ve aletlerde yağların birikmesi
- Yemek pişirme alanı yakınında havlu, temizlik bezi ve perde gibi tutuşabilecek malzeme olması
- Elektrik sisteminin aşırı yüklenmesi
- Kullanılmayan elektrikli ev aletlerinin (ütü, saç kurutma makinası vb.) fişlerinin çekilmemesi
- Gaz veya elektrikle çalışan taşınabilir ısıtıcıların üretici talimatına göre kullanılmaması
- Bir elektrik prizine birden fazla bağlantı yapılması ve prizlerde toprak hattı bulunmaması
- Zedelenmiş kabloların değiştirilmemesi
- Elektrik prizlerinin kapaklı olmaması
- Televizyonun yerleştirildiği alanda yeterince havalandırma olmaması ya da gazete, örtü gibi eşyalarla televizyonun havalandırma kanallarının kapatılması
- Sobaların üzerinde çamaşır kurutulması

...ÖNCESİNDE

Yangından korunabilmek için yapılması gerekenleri öğrenmeliyiz.

- Ailenizle birlikte, yangından kaçış planı hazırlayın.
- Oluşturduğunuz bu planı zaman zaman ailenizle birlikte uygulayın.
- Kaçış planınızda çocuklara ve yaşlılara öncelik verin.
- Yangının haber verileceği telefon numarasını (110 İtfaiye) öğrenin.
- Çıkış yollarının üzerine gereksiz eşya koymayın.
- Yangını erken fark edebilmek için uygun yerlere duman algılayıcı ve alarmlar taktırılması için büyüklerinizi uyarın.
- Telefonla itfaiyeye ihbar yaparken sakin olmaya çalışın, yangın yerinin adresini (mektup adresi) sakin ve anlaşılır bir şekilde söyleyin; adınızı, soyadınızı ve telefon numaranızı bildirin. Biliyorsanız yangın yerinde mahsur kalan canlı olup olmadığını da söyleyin. İtfaiye görevlisinden “Anlaşıldı.” şeklinde onay almadan telefonu kapatmayın.

etkinlik

Planla, konuş, kontrol et!

Şimdi sınıfta ikili gruplar oluşturun. Her ikiliden biri Haberci (H) diğeri İtfaiyeci (İ) rolünü üstlensin. H'ler ihbar edecekleri yangınla ilgili bilgileri İ'lere göstermeden yazsın ve İ'lere telefon ederek bu bilgileri aktarsın. İ'ler telefonda duyduklarını bir kâğıda not etsin. Şimdi her H ve İ çifti kâğıtlarını yanyana koyup karşılaştırsın. İdeal durumda bu bilgilerin tıpatıp aynı olması gerekir. Ancak, ideal durumu yakalamak hiç de kolay değildir! H ve İ kâğıtlardaki farklılıkların nedenleri üzerinde konuşsunlar. Örneğin; acaba H mi heyecanlanıp dikkatsiz konuştu ya da İ mi iyi dinlemedi yoksa bunların her ikisi de mi oldu?

Aklınıza gelebilen tüm olası nedenleri tartıştıktan sonra rolleri değişin ve işlemi tekrar edin. Bu kez kâğıtlarınızı karşılaştırdığınızda aradaki fark azalmış mı yani az önceki tartışmanız işe yaramış mı?

SIRASINDA!

- Alev ya da duman görür, yanık kokusu alırsanız bir büyüğünüze söyleyin ve hemen “yangın” diye bağırarak etraftakileri uyarın.
- Önce sizin güvenliğiniz önemlidir, yangın yerinden uzaklaşın.
- Duman ya da yanık kokusu başka bir odadan geliyorsa, elinizin tersiyle kapıya dokununuz; sıcaksa açmayın. Yoksa patlamaya neden olursunuz.
- Telaşa kapılmadan tahliye kurallarına uyun, yangın yerini boşaltın.
- Yangını itfaiyeye (110) bildirin.
- Binayı terk ederken sakın olun, kargaşaya ve paniğe sebep olmayın.
- Varsa yangın merdivenini kullanın.
- Önceden belirlenmiş olan Acil Durum Toplanma Alanları'na (ADTA) gidin ve orada bekleyin.
- Eğer binadan çıkışınız olanaksızsa, yatak altlarına, dolaplara saklanmayın; kendinizi pencereden dışardakilere gösterin.
- Dumandan boğulmamak için yardım gelene kadar eğilerek veya çömelerek ilerleyin; mümkünse ağzınızı ve burnunuzu ıslak mendil veya bez parçası ile örterek nefes alın (Resim 3).

Resim 3

İtfaiyeyi
tani!

etkinlik

Bu dersi işlerken, mümkünse "İtfaiye Haftası"nda, İtfaiye Müdürlüğü'nden bir görevli, üniformasıyla gelip size yangınla ilgili bilgi verebilir.

İtfaiye Haftası her yıl 25 Eylül- 1 Ekim tarihleri arasında kutlanmaktadır. Bu hafta içinde yangından korunma konularında daha ayrıntılı bilgi almak ve itfaiyeyi daha yakından tanımak için bulunduğunuz bölgedeki itfaiye kuruluşunu ziyaret edebilirsiniz.

Oluştur, göz
önünde tut!

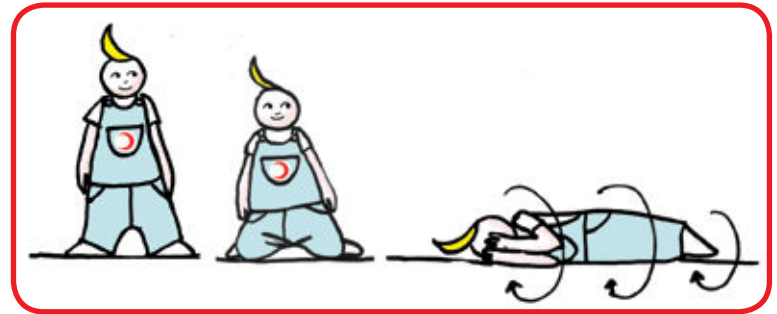
etkinlik

Yangından korunmak için

Yangın anında yapmanız gerekenleri içeren bir poster oluşturun, sınıfınızın veya evinizin uygun bir yerine asın.

Yangınla ilgili aşağıdaki bilgileri büyüklerinizle de paylaşın.

- **Tüp alev aldığında ne yapılır?**
Islak bir örtü tüpün üzerine sarılarak dedantör kapatılır.
- **Tencere ve tavanın tutuşmasında ne yapılır?**
Havayla temasını kesecek şekilde ıslak örtüyle üzeri kapatılır. Kesinlikle su dökülmez.
- **Kaçılamayacak durumda yangın ve dumandan nasıl korunulur?**
Havlular ıslatılarak kapının altına sıkıştırılır, yardım istenir.
- **Giysileri alev almış kişiye nasıl yardım edilir?**
Islak ya da kalın bir örtüyle sarılır.
- **Giysileriniz alev alırsa ne yapılır?**
En doğru davranış **durmak**, yere **yatmak** ve alevlerden kurtuluncaya kadar **yuvarlanmaktır** (Resim 4).

Resim 4: Dur-Yat-Yuvarlan

etkinlik
Dur, yat,
yuvarlan!

Dur-Yat-Yuvarlan davranış şeklini arkadaşlarınızla uygulayarak öğrenin.

Hareketleri doğru yapıp yapmadığınız konusunda diğer arkadaşlarınızdan yardım alın.

Bu oyunu oynamadan önce yangın öncesi ve sırasında yapılması gereken maddelerin her birini sınıfça tartışarak kısa cümleler hâlinde sloganlara dönüştürün.

1. Bir gönüllü öğrenci tahtaya kalkar.
2. Oyunun ilk oynandığı sıralarda tahtadaki öğrenci, kitabı yanına alabilir ve arada bakabilir. Ancak, öğrendikçe daha az bakılmalıdır.
3. Yangın öncesi veya sırasında yapılması gerekenleri söyler ya da okur. Ancak arada bilerek yanlış bir bilgi verir. (Örneğin, yangın sırasında büyüklere haber verilmez, gibi)
4. Oturanlar onun söylediklerini dinler, izler, yanlış bilgi verildiğinde, yanlış fark edenler “yangın” diye bağırır ve oyun durur.
5. Tahtadaki öğrenci oturur, onun yerini başka bir gönüllü alır ve işlem devam eder.
6. Tahtadaki öğrenci listeyi en fazla bir kez tekrar eder.

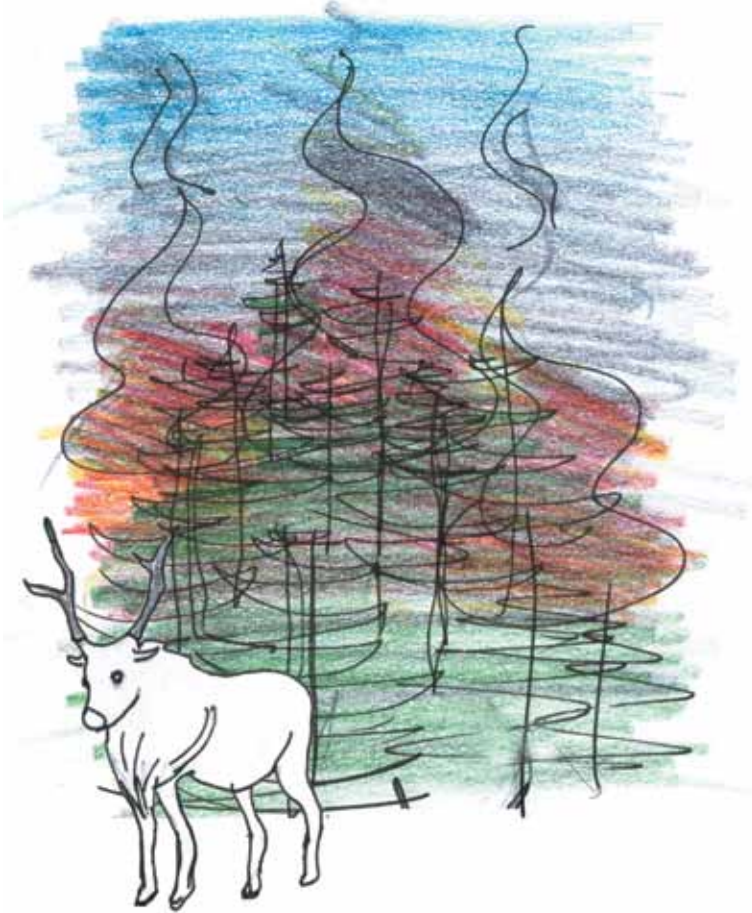
oyun

Yangın var!

Orman Yangınları

Resim 5

Ormanlara zarar veren, ormanlardaki her şeyi yakıp yok edebilen yangınlara **orman yangını** diyoruz. Ormanları tehlikeye sokan etkenlerin başında yangınlar gelmektedir. Özellikle yaz aylarında ormanlarımız için büyük tehdit oluşturan yangınlar, yüzlerce yılda yetişen ağaçların bir anda elden gitmesine, doğal dengenin bozulmasına, ormanda yaşayan canlı türlerinin ve doğal yaşam ortamlarının yok olmasına, topraktaki organik maddelerin yitirilmesine neden olmaktadır.

İnsanlar ormanlık alanlara gezi ya da piknik amaçlı gitmektedir. Bu alanlar, çevrelerine doğal güzellikler sağlamaktadır. Bu alanlara insanların çeşitli amaçlarla gitmeleri yangın tehlikesini artırmaktadır. Orman yangınları genellikle fark edilmeden başlar, hızla yayılır, çalıları, ağaçları ve evleri tutuşturur. Bu yangınlar, hızla yamaç ve ovalara yayılarak bağlara, tarlalara ve yollara da zarar verebilir.

Oku, doldur, düşün!

etkinlik

Orman Genel Müdürlüğü'nden alınan bilgilere göre ülkemizde 2009 yılında toplam 1793 orman yangını çıkmıştır. Yanan alan miktarının 4679 hektar olduğu, bu yangınların söndürülmesi için 96 milyon TL para harcandığı belirtilmiştir.

Yukarıda verilen bilgileri kullanarak aşağıdaki tabloyu doldurunuz. Toplam harcama sizin için yazılmıştır. Diğerlerini de siz yazın.

Orman Yangını Sayısı		Adet
Toplam Harcama	96 milyon	TL
Yanan Alan		Hektar

Ülkemizin büyük bir bölümünün, yazları sıcak ve kurak bir iklim kuşağında yer alması nedeniyle ormanlarımız 1 Haziran – 31 Ekim tarihleri arasında büyük yangın tehlikesi altındadır. Özellikle Akdeniz, Ege ve Marmara bölgelerimizin kıyılarındaki ormanlarımızda, yaz aylarında günde ortalama yirmi, otuz orman ve fundalık yangını meydana gelebilmektedir.

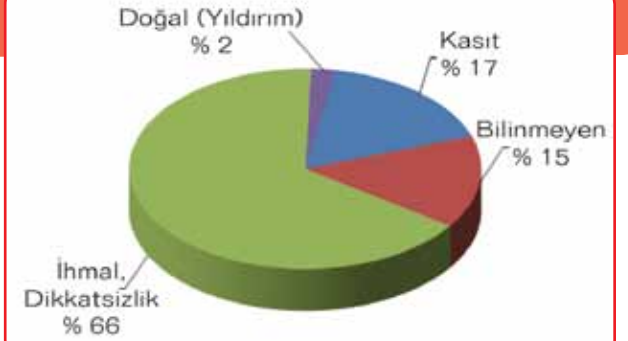
İncele, doldur, düşün!

etkinlik

Aşağıda Orman Genel Müdürlüğü'nün internet sitesinden alınan bilgilerden oluşturulan grafik sunulmuştur. 2009 yılı orman yangınları çıkış sebeplerinin yer aldığı grafikte verilen bilgilerden yararlanarak aşağıdaki tabloyu doldurun. Doğal yoldan çıkan yangınlar sizin için örnek olarak yazılmıştır. Diğerlerini de siz yazın.

DOĞAL (YILDIRIM)	: % 2
KASIT	: % .....
İHMAL, DİKKATSİZLİK	: % .....
BİLİNMEYEN	: % .....

2009 yılı Orman Yangınları Çıkış Sebepleri

Orman Yangınları Nasıl Önlenebilir?

Orman yangınları genel olarak doğal (yıldırım) veya insan kaynaklıdır. Ülkemizdeki orman ve fundalık yangınlarına büyük ölçüde insanlar neden olmaktadır. Bu nedenle, orman yangınının çıkmasına engel olmak veya çıkabilecek yangınların sayılarını olabildiğince azaltmak için bilgilenmek ve etrafımızdakileri bilgilendirmek zorundayız.

İhmal ve dikkatsizlik en önemli orman yangını nedenidir. Dikkatli olursak orman yangınlarını da büyük oranda azaltabiliriz. Aşağıda orman yangınlarını önleme konusunda bilgi verilmektedir.

Bulduğunuz yer bir orman bölgesiyse verilen bilgilerden yararlanarak orman yangınlarını önlemek amacıyla çalışmalar yapabilir, yangınları önleme kampanyaları düzenleyebilirsiniz.

Bu amaçla sınıfınızda “Neler Yapabiliriz?” konulu bir beyin fırtınası yapın. Çalışmalarınızı kolaylaştırmak için gruplar oluşturun. Öğretmeniniz size bu konuda yardımcı olacaktır.

etkinlik

Planla, uygula!

Orman yangınları konusunda öğreneceklerinizi arkadaşlarınızla paylaşın ve büyüklerinize hatırlatın.

- Orman ve fundalık yangını tehlikesinin yüksek olduğu sıcak ve kuru günlerde rüzgârlara da dikkat etmeliyiz. Güney ve batı bölgelerimizde havayı daha da kurutan ve kuzeydoğudan esen poyraz orman yangını tehlikesini daha da artırmaktadır. Bu günlerde kesinlikle dışarıda ateş yakmamalıyız.
- Karadeniz Bölgesi'nde, güneybatıdan esen lodos ile çok kuru ve sıcak bir hava oluşur. Bu kurutucu rüzgârın etkili olduğu günlerde ormanlık alanlarda ve yakınında kesinlikle ateş yakmamalıyız.
- Ülkemizde ihmalden doğan yangınların başlıca nedeni **anız yakmadır**. Yaz aylarında ve sonbaharın başlarında hasat sonrası tarlalarda kalan atıklar temizlenmeye çalışılır. Anız adı verilen bu atıklar yakılmamalıdır. Ormanlık alanların yakınında bulunan tarlalarda başlatılan anız ateşi, yakınındaki ormana sıçrayarak çok büyük felaketlere yol açabilmektedir. Bu nedenle, anız ve her türlü bitki örtüsünün yakılması yasaktır.
- Orman içinde veya yakınında ateş ve yangın belirtisi görürseniz derhâl büyüklerinize haber verin. Etrafta sizden başka kimse yoksa hemen 177 Orman Yangını İhbar Hattı'nı arayarak yangını bildirin.
- Ormanlık ve fundalık bölgelerde binaların da bu tür yangınlardan korunması gerekir. Gerekli önlemleri alarak ve doğru bilgileri öğrenerek kendinizi hazırlayabilir ve bu riski büyük ölçüde azaltabilirsiniz. Ailenizdeki ve çevrenizdeki yetişkinlerle bir araya gelerek çevrenizde bir orman yangını çıkmaması için ve çıktığında neler yapmanız gerektiğini konuşun.

etkinlik
Canlandır, ders al!

Üçer kişilik gruplar oluşturun.

Piknik sırasında ya da sonunda ailelerin doğru ve yanlış davranışlarını gruplarınızın içinde düşünün, tartışın. Bir tanesine karar verin.

İçinizden birisi bu davranışı söylesin ve ardından canlandırсын. Her gruptan bir öğrenci bir cümle söylesin, canlandırсын ve en etkileyici bölümü göstererek hiç kılmıdamaşın, dounsun. 30 saniye kadar bu durumda kalsın. Daha sonra yerine geçsin. Başka bir öğrenci işlemi başka bir davranış için tekrarlasın.

...ÖNCESİNDE

Ormanlarımızı, canımızı ve malımızı yangına karşı koruyabilmemiz için orman yangını çıkmasını önlemeliyiz. Bunun için, yangına karşı duyarlı olmalı ve şu noktalara dikkat etmeliyiz.

- Sıcaklıkların ve yangın tehlikesinin arttığı günlerde orman ve fundalık yangınlarına karşı daha duyarlı ve dikkatli olmalıyız.

- Yangını küçük halde iken söndürmek oldukça kolaydır. Ancak ne kadar küçük olursa olsun yangının her an büyüyebileceğini ve yaşamımızı tehlikeye sokabileceğini unutmayarak önlem almalıyız.
- Koruma altına alınan orman ve ağaçlandırma sahalarına hiçbir şekilde girmemeliyiz.
- Ormanda ateş, elektrik, kibrit, çakmak gibi yangın çıkaracak malzemelerle oynamamalı, oynayan kişileri uyarmalıyız.
- Ormana sönmemiş izmarit ve kibrit atmamalıyız.
- Tarım alanlarındaki istenmeyen otları yakarak temizlemeye çalışmamalıyız.
- Çöpleri yakmamalıyız.
- Arı kovanlarının tütsülenmesinde kullanılan ateşi ormana atmamalıyız.
- Su ısıtma ve yemek pişirme amacıyla ateş yakmamalı ve ateşli maddelerle dolaşmamalıyız.
- Yolculuk esnasında ormanlık alanlardan geçerken araçlardan dışarıya yanan izmarit atılmaması konusunda büyüklerimizi uyarmalıyız.
- Ormanların içinden veya etrafından geçen yol kenarlarında piknik yapmamalıyız. Yalnızca özel olarak belirlenmiş piknik alanlarından gerekli önlemleri alarak yararlanmalıyız. Bu piknik alanlarından ayrılırken yakılan ateşleri su veya toprak ile tamamen söndürmeli ve yaratılan çevre kirliliğini ortadan kaldırmak için kullanılan alanı temizlemeliyiz.

- Ormanlarda cam kırıkları aynı bir büyüteç gibi güneş ışınlarını bir noktada toplayarak yangın başlatabilir. Bu nedenle, ormanda şişe ve benzeri hiçbir çöp bırakmamalıyız.

Evde ne yapmalıyız?

- Ormanlık alanın yakınında yaşıyorsanız veya ormanlık bir alana gidecekseniz hava durumu ve orman yangını duyurularını izleyin.
- Ormanlık ve çalılık bölgelerde kuru ve sıcak günlerde binaların bacalarından kıvılcım kaçması orman yangınına neden olabilir. Yetişkinler bacalardan kıvılcım kaçmaması için önlem almalı ve bacaları yılda en az iki kez temizletmelidir.
- Elektrik idaresinden veya yerel yöneticilerden, elektrik tellerine yaklaşan ağaç dallarının budanması istenmelidir.
- Çatıya çıkabilmek için taşınabilir, mümkünse metal bir merdiven hazır tutulmalıdır.
- Acil durum telefon numaraları görünür yerlere asılmalıdır.
- Evlerimizde, araçlarımızda, iş yerlerimizde yangın söndürücü bulunmalı ve kullanımı öğretilmelidir.
- Çevremizde tutuşabilecek, yanabilecek maddeler bulundurulmamalı, saman ve talaş gibi malzemeler binalara bitişik bir yerde depolanmamalıdır.
- Binaların hemen bitişiğindeki ağaç, çalı ve otlar da yanabilir. Bu nedenle, ormanlara yakın evlerin etrafındaki ot ve çimenler düzenli olarak kesilmeli, eve yakın ağaç dalları budanmalı, duvarları

kaplayan sarmaşık otlar ve çatıda birikmiş yaprak gibi yanabilir maddeler temizlenmelidir.

- Ormanda yangına yakalanmak tehlikelidir. Ormanlık bir bölgede yaşıyorsanız böyle durumlarda kullanmak için otomobilde yünlü battaniyeler bulundurulmalıdır.
- Aile afet planı hazırlanmalı ve Kızılay'dan ilk yardım eğitimi alınmalıdır.

SIRASINDA!

- Çevrenizde bir yerde orman yangını olunca haberleri ve hava durumunu sürekli olarak izleyin.
- Büyükleriniz otomobile acil durum malzemelerini yükleyip aracı çalıştırmaya hazır halde bekletmeli ve otomobilin pencerelerini kapalı tutmalıdır.
- Evdeki kaplar ve banyo küveti temiz su ile doldurulmalıdır.
- Evin çatısına çıkmak için merdiven eve yaslanmalıdır.
- Çatıdaki ve oluklardaki yanabilir maddeler tekrar temizlenmeli, etraftaki her türlü yanabilir eşya ve malzemeler içeri alınmalıdır.
- Ev hayvanları bir odaya toplanmalı, evinizi boşaltmanız gerekirse onları da yanınıza almak için plan yapılmalıdır.
- Bahçe musluğuna su hortumu takılı olmalı, arada bir evimizin etrafındaki ot vb. cisimler ile çatı da sulanmalıdır.
- Gerektiğinde kaçıp evine sığınabileceğiniz arkadaş veya yakınınıza durumunuz hakkında bilgi verilmelidir.

Orman yangınına yakınsanız

- Orman yangını sırasında gerçekleşen ölümlerin bir kısmına çok sıcak havayı solumaktan ve çok sıcak bir ortamda bulunmaktan dolayı aşırı su kaybı neden olmaktadır. Kuru ve sıcak havalarda içebildiğiniz kadar sık veya en azından on dakikada bir su için.
- Fundalık yangınlarının ortalama ömrü on dakikadır. Eğer bina içinde yangının ısısından uzak durabilirseniz kendinizi büyük ölçüde korumuş olursunuz.
- Evler genellikle alev hattının gelip geçtiği ilk on dakika içinde yanmaz. Evler ormandaki ateşten gelen ısı ve eve bitişik olan ağaç ya da benzeri cisimlerin yanması ile tutuşur. Alev hattı geçene kadar büyükleriniz ile beraber evin içinde kalırsanız evde veya evinizin etrafında çıkabilecek olan küçük yangınları büyükleriniz kolayca söndürebilir.
- Orman yangını sırasında kayalar ve bütün duvarlar ısınacağından bu tür yapılardan uzakta durmak gerekir.
- Unutmayın, eğer bir yangın yakınızdaki bir yerde başlarsa aileniz yangını yetkili kişilere bildirmeli ve daha güvenli bir yere gitmelisiniz. Beraberinizde, eğer varsa ve mümkünse hayvanları da alıp götürün.
- Otomobillerin depolarındaki benzin, orman ve fundalık yangınlarında genellikle patlamaz. Orman

yangını olan bir yerde bir aracın veya binanın içinde bulunmak dışarıda bulunmaktan çok daha iyidir.

- Otomobilden çıkmanız gerektiği durumlarda alevlerden korunmak için mümkünse çukur bir yerde hemen battaniyelerin altına girin.
- Orman yangınlarından kaynaklanan ölümlerin çoğuna, çıplak cilt yüzeylerine ormanda yanan cisimlerden gelen ısı neden olmaktadır. Bir orman yangını ile karşılaşılırsanız ışıınımdan korunmak için uzun kollu giyecekler ile korunun. Mümkünse böyle yerlerde şapka, iş gözlüğü, bot ve eldiven olmadan dışarıya çıkmayın.
- Bir yangında insan yaşamı için asıl tehlikeyi oluşturan alevlerden çok dumandır. Yanma sonucu çıkan zehirli gazlar ve isten oluşan gaz bulutu, insan için zehirleyici olduğundan gözlerde yanma, boğazda kaşıntı, nefes alma güçlüğü ve baş dönmesi yaratır. O nedenle, bir yangın anında kendimizi dumandan da korumamız gerekir.

Tahliye gerektiğinde büyüklerinize hatırlatın.

- Eğer yetkililer tarafından evden ayrılmanız istenmişse veya büyükleriniz evden ayrılmayı planlıyorsa bunu mümkün olduğunca erken yapın.
- Ailenizin afet planında kaçış planlarının mutlaka önceden belirlenmiş olması gerekir.

- Yangından kaçarken en güvenli yolu seçin. Yangın ve dumanın yön değiştirebileceğine dikkat edin.
- Kolayca yanabilir eşya ve maddeleri evin ortasına koyun.
- Evinizi kilitleyin, pencereleri kapatın, varsa panjurları indirin. Evdeki tüm ateşleri söndürün, varsa havalandırmayı ve gazı kapatın.
- Her odada bir lambayı açık bırakarak evinizin dumanda görünmesini sağlayın.
- Acil durum malzemelerini, kıymetli belge ve evrakları yanınıza alın.
- Gideceğiniz yerdeki kişilere evden ne zaman ayrıldığınızı bildirin.
- Eğer içerde birinin kaldığına inanıyorsanız hemen bir yetiškine söyleyin.
- Hiçbir zaman bir oyuncakınızı almak için bile olsa içeri girmeyin.

Unutmayalım!

Orman yangınları evlerimiz ve ormanlarımız ile birlikte insanların ve hayvanların da can güvenliğini tehdit eder. Yangın çıkartmamak için çok dikkatli olalım, gördüğümüz her türlü ateş ve dumanı hemen yetišknlere haber verelim.

uygulama Yangın söndürme seferberliği!

Aşağıdaki soruları yanıtlayın:

1.Ülkemizde orman yangınlarına ilişkin istatistikler Orman Kanunu'nun kabul edildiği 1937'de başlıyor. O tarihten 2006 yılına kadar 80.012 orman yangını çıktı. En fazla yangın 2631 adet ile 2001 yılında, en az yangın ise 1339 adet ile 1997 yılında görülmektedir. Bu dönem içinde 1.571.609 hektar saha yanmış, en yüksek kayıp; 26.353 hektar ile 2000 yılında, en düşük kayıp ise 2821 hektar ile 2005 yılında verilmiştir. 2006 yılı itibariyle yıldırımlardan kaynaklanan 1553 yangın sonucu 542.629 hektar alan tahrip olmuştur.

- Ülkemizde yılda ortalama kaç adet ormanı yangını olmaktadır?
- En fazla yangın hangi yılda kaç adet olmuştur?
- Her yıl kaç hektar orman alanımız yanarak yok olmaktadır?
- En yüksek kayıp hangi yılda olmuş ve kaç hektar alan tahrip olmuştur?
- 1937'den 2006 yılına kadar yıldırımların neden olduğu toplam yangın alanı ne kadardır?

2.Koru Dağı'ndaki yangın söndürme çalışmalarına mahalli yönetici, teknik eleman, memur, söndürme işçisi, asker ve polis olmak üzere 1382 kişi katılırken 24 arazöz, 17 pikap, 16 dozer, 15 traktör, 11 treyler, 10 uçak, 5 helikopter, 4 kamyon, 3 greyder, 2 kamyonet, 2 kepçe ve 1 minibüs çalışmıştır.

- 710 hektarın yandığı bu yangını söndürmek için kaç araç kullanılmıştır?
- Bu araçları kullananların sayısını, söndürme çalışmalarına katılanların sayısına eklersek toplam kaç kişi bu çalışmada yer almıştır?

oyun Yangın var!

Bu oyunu oynamadan önce yangınlar ve orman yangınları ile ilgili alınması gereken önlemlerin her birini sınıfça tartışarak kısa cümleler halinde sloganlara dönüştürün.

1. Öğrenciler “Kulaktan Kulağa” oyununu oynar. Bu kez söyleyecekleri cümle, yangın ve orman yangını ile ilgilidir.
2. Sıranın en başındaki öğrenci ebe olur ve listeden bir madde seçererek yanındaki öğrenciye fısıldar. Sıranın sonuna kadar her öğrenci bir sonraki öğrencinin kulağına maddeyi fısıldar.
3. En son öğrenci sesli olarak kalkar ve cümleyi gruba söyler.
  - Doğruysa ebe, sıranın sonuna geçer ve hepsi birer sıra atlayarak yer değiştirir.
  - Sonraki öğrenci ebe olur.
  - Yanlışsa yanlış anlayan ya da söyleyen öğrenci grubun içinde bulunur ve sıranın sonuna geçer.

KIZILAY HEP YANIMIZDA!

